

ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY č. 575/2007/ES

ze dne 23. května 2007

o zřízení Evropského návratového fondu na období 2008 až 2013 jako součásti obecného programu „Solidarita a řízení migračních toků“

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 63 odst. 2 písm. b) a odst. 3 písm. b) této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů ⁽²⁾,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy ⁽³⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) S cílem postupně vytvořit prostor svobody, bezpečnosti a práva stanoví Smlouva potřebu přijetí opatření k zajištění volného pohybu osob ve spojení s doprovodnými opatřeními týkajícími se kontrol na vnějších hranicích, azylu a přistěhovalectví a přijetí opatření týkajících se azylu, přistěhovalectví a zajištění práv státních příslušníků třetích zemí.
- (2) Evropská rada na zasedání v Tampere ve dnech 15. a 16. října 1999 znovu potvrdila své rozhodnutí vytvořit prostor svobody, bezpečnosti a práva. Pro tento účel by měla být společná evropská azylová a migrační politika zaměřena jak na spravedlivé zacházení se státními příslušníky třetích zemí, tak na lepší řízení migračních toků.
- (3) Účinná návratová politika Společenství je nezbytným doplňkem důvěryhodné politiky legálního přistěhovalectví a azylové politiky i důležitou součástí boje proti nelegálnímu přistěhovalectví. Členské státy vyčleňují značné prostředky na provádění návratových programů a operací nucených návratů. Společná činnost Evropské unie v této oblasti podpořená přiměřenými finančními prostředky Společenství by mohla podpořit členské státy, zdůraznit nutnost návratu nelegálně pobývajících osob a přispět ke zvýšení solidarity mezi členskými státy.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 88, 11.4.2006, s. 15.

⁽²⁾ Úř. věst. C 115, 16.5.2006, s. 47.

⁽³⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 14. prosince 2006 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 7. května 2007.

- (4) Rada přijala dne 28. února 2002 komplexní plán boje proti nelegálnímu přistěhovalectví a obchodu s lidmi v Evropské unii ⁽⁴⁾, ve kterém kladla důraz na skutečnost, že politika zpětného přebírání a návratová politika představují nedílnou a nezbytnou součást boje proti nelegálnímu přistěhovalectví, a určila dva prvky, na kterých by měla být návratová politika Společenství založena, totiž společné zásady a společná opatření v rámci zdokonalování správní spolupráce mezi členskými státy.
- (5) Návratový akční program Rady ze dne 28. listopadu 2002, založený na sdělení Komise ze dne 14. října 2002 o návratové politice Společenství pro nelegálně pobývajících osoby, se zabývá celým řetězcem činností týkajících se řízení návratů státních příslušníků třetích zemí do země původu v členských státech a pokrývá jak nucené, tak dobrovolné návraty státních příslušníků třetích zemí, jakož i hlavní fáze návratu, včetně přípravy a následných činností.
- (6) Evropská rada na zasedání v Soluni ve dnech 19. a 20. června 2003 vyzvala Komisi, aby posoudila veškeré aspekty samostatného nástroje Společenství pro navrácení s cílem podpořit zejména priority stanovené v Návratovém akčním programu.
- (7) Rada v závěrech o prioritách pro úspěšný rozvoj společné politiky zpětného přebírání ze dne 2. listopadu 2004 zdůraznila, že dohody Společenství o zpětném přebírání migrace a hrají významnou úlohu v boji proti nelegálnímu přistěhovalectví. Uvedené závěry jsou důležitým prvkem v rámci dialogu a spolupráce mezi Evropskou unií a zeměmi původu, předchozího pobytu či průjezdu nelegálních přistěhovalců.
- (8) Po závěrech ze dne 8. června 2004, ve kterých Rada vyzvala rozpočtový orgán, aby zpřístupnil přípravné akce, a Komisi, aby v úzké spolupráci s členskými státy zohlednila její stanovisko k rozvoji integrovaných návratových plánů, byly zahájeny přípravné akce na období 2005 a 2006.
- (9) Evropská rada na zasedání v Bruselu ve dnech 4. a 5. listopadu 2004 vyzvala v „Haagském programu“ k zahájení přípravné fáze Evropského návratového fondu (dále jen „fond“) a ke zřízení fondu do roku 2007, při zohlednění výsledků hodnocení této přípravné fáze.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 142, 14.6.2002, s. 23.

- (10) V listopadu roku 2004 vzala Rada na vědomí zprávu předsednictví o analýze zjištěných osvědčených postupů pro navrácení do konkrétních zemí. Tato zpráva uváděla mnohé možnosti a potřebu praktičtější spolupráce mezi členskými státy při realizaci návratů. Dále naznačila možnosti ucelenějšího přístupu návratové politiky a obecných politik, a to na vnitrostátní úrovni i na úrovni Společenství. Uvedla také osvědčené postupy členských států týkající se dobrovolného či nuceného návratu státních příslušníků třetích zemí do jejich země původu či průjezdu, jako například podporování programů asistovaného dobrovolného návratu pro udržitelný návrat, poradenství v oblasti navrácení a přípravu společných návratových operací, včetně charterových letů.
- (11) Je nezbytné, aby Společenství mělo nástroj, který by podporoval a povzbuzoval úsilí členských států o zlepšení veškerých aspektů řízení návratů na základě zásady uceleného řízení návratů a s ohledem na podporu spravedlivého a účinného provádění společných norem pro navrácení, které byly zavedeny právními předpisy Společenství v oblasti navrácení.
- (12) Pro rok 2007 se nemělo být stanoveno žádné financování v rámci tohoto rozhodnutí, aby se mohly zvážit výsledky přípravných návratových akcí v letech 2005 a 2006 na základě zprávy Komise o vyhodnocení přípravných akcí.
- (13) Příslušnými společnými normami jsou zejména směrnice Rady 2001/40/ES ze dne 28. května 2001 o vzájemném uznávání rozhodnutí o vyhoštění státních příslušníků třetích zemí⁽¹⁾ a doprovodná rozhodnutí Rady 2004/191/ES ze dne 23. února 2004 o kritériích a praktických opatřeních k vyrovnání finančních nevyvážeností vzniklých v souvislosti s používáním směrnice 2001/40/ES o vzájemném uznávání rozhodnutí o vyhoštění státních příslušníků třetích zemí⁽²⁾ a rozhodnutí Rady 2004/573/ES ze dne 29. dubna 2004 o organizaci společných letů za účelem navrácení státních příslušníků třetích zemí, na které se vztahuje individuální rozhodnutí o vyhoštění, z území dvou nebo více členských států⁽³⁾.
- (14) Toto se týká také budoucích předpisů Společenství, například předpisů o společných normách a postupech členských států pro navrácení nelegálně pobývajících státních příslušníků třetích zemí, které by měly v Evropské unii vytvořit rovné podmínky v oblasti postupů navrácení, čímž by se vymezily podmínky a rámec, ve kterém členské státy přijímají návratová opatření.
- (15) Členské státy by měly zajistit, aby činnost v rámci evropského fondu byla v souladu s povinnostmi vyplývajícími ze základních práv, které jsou stanoveny zejména v Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (Evropské úmluvě o lidských právech), v Listině základních práv Evropské unie, v Ženevské úmluvě o právním postavení uprchlíků ze dne 28. července 1951, doplněné Newyorským protokolem ze dne 31. ledna 1967, a případně v dalších příslušných nástrojích mezinárodního práva, jako je Úmluva OSN o právech dítěte z roku 1989.
- (16) Vzhledem k tomu, že hromadné vyhoštění zakazuje Protokol č. 4 k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, měly by být prostřednictvím společných návratových operací, které lze financovat podle tohoto rozhodnutí, navraceny pouze osoby, na které se vztahuje individuální rozhodnutí o vyhoštění.
- (17) S ohledem na svou oblast působnosti a účel by tento fond v žádném případě neměl podporovat akce týkající se prostorů a zařízení pro zadržování osob ve třetích zemích.
- (18) Dobrovolný návrat je důležitým prvkem vyváženého, účinného a udržitelného přístupu k navrácení, jak je uvedeno v Návratovém akčním programu, schváleném Radou dne 28. listopadu 2002, a neustále potvrzováno v rámci aktů Evropské unie v této oblasti, mezi které patří zejména závěry Rady o dobrovolném návratu ze dne 2. listopadu 2005.
- (19) Způsobilé akce v rámci uceleného řízení návratů by měly zohledňovat zvláštní situaci zranitelných osob.
- (20) Pro zvýšení účinnosti řízení návratů na vnitrostátní úrovni by se měl vztahovat rovněž na akce související s dobrovolným návratem osob, které nejsou povinny opustit území, jako jsou například žadatelé o azyl, jejichž žádost dosud nebyla zamítnuta, nebo osoby, na které se vztahuje některá forma mezinárodní ochrany ve smyslu směrnice Rady 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli žádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany⁽⁴⁾, anebo které požívají dočasné ochrany ve smyslu směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. července 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími⁽⁵⁾.
- (21) Hlavním cílem tohoto rozhodnutí by měla být podpora uceleného řízení návratů na úrovni členských států. Členské státy se vyzývají, aby při návratových operacích zohledňovaly integrované návratové akční plány, které analyzují situaci v členském státě s ohledem na cílové skupiny,

⁽¹⁾ Úř. věst. L 149, 2.6.2001, s. 34.

⁽²⁾ Úř. věst. L 60, 27.2.2004, s. 55.

⁽³⁾ Úř. věst. L 261, 6.8.2004, s. 28.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 304, 30.9.2004, s. 12.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 212, 7.8.2001, s. 12.

stanoví cíle v souvislosti s předpokládanými operacemi a ve spolupráci s příslušnými zúčastněnými subjekty, jako je vysoký komisař pro uprchlíky OSN (UNHCR) a Mezinárodní organizace pro migraci (IOM), a nabízejí programy pro navrácení zaměřené na účinné a udržitelné navrácení prostřednictvím různých opatření. Integrované návratové plány by se měly v případě potřeby pravidelně hodnotit a upravovat.

- (22) Na podporu dobrovolných návratů osob, zejména osob, které nejsou povinny opustit území, by měly být stanoveny pobídky pro vracející se osoby, jako například přednostní zacházení ve formě rozšířené pomoci při návratu. Tento druh dobrovolného návratu je jak v zájmu důstojného návratu vracejících se osob, tak i v zájmu orgánů s ohledem na jeho nákladovou efektivnost. Členské státy by měly být podporovány, aby upřednostňovaly dobrovolné návraty.
- (23) Z hlediska politiky jsou ovšem dobrovolné a nucené návraty navzájem propojené a jejich účinky se navzájem posilují, a členské státy by proto měly být vybídnuty, aby v rámci svého řízení návratů posílily doplňkovost obou těchto forem. Existuje zjevná potřeba provádět nucené návraty za účelem ochrany celistvosti přistěhovalecké a azylové politiky Evropské unie a přistěhovaleckých a azylových systémů členských států. Proto je možnost nuceného návratu předpokladem k zaručení, že tato politika nebude narušována, a k prosazování právního státu, což je samo o sobě nezbytné pro vytvoření prostoru svobody, bezpečnosti a práva. Toto rozhodnutí by proto mělo podporovat činnosti členských států v zájmu usnadnění nucených návratů.
- (24) Hlavní překážky v oblasti navrácení, na které členské státy často narážejí, navíc souvisejí s nucenými návraty. Velkou překážkou je nejistota, pokud jde o totožnost dané osoby, nebo skutečnost, že daná osoba nemá nezbytné cestovní doklady. V zájmu vyřešení těchto problémů by se členské státy měly vybičnout ke zlepšení spolupráce s konzulárními službami třetích zemí a k posílení výměny informací a rozšíření vzájemné operativní spolupráce, pokud jde o spolupráci s těmito službami.
- (25) Je rovněž nezbytné, aby v členských státech, které to budou považovat za vhodné, toto rozhodnutí podporovalo zvláštní opatření zaměřená na vracející se osoby v zemi návratu s cílem zajistit nejprve jejich skutečný návrat do města či regionu původu za dobrých podmínek a poté jejich trvalé znovuzačlenění do jejich společenství. Taková opatření by neměla spočívat v pomoci třetí zemi jako takové a mělo by být možné je financovat pouze tehdy, pokud je nezbytné pokračovat v činnostech zahájených a z převážné části prováděných na území členských států, které jsou součástí integrovaného návratového plánu.
- (26) Tato opatření by navíc měla spolupůsobit s akcemi, které jsou podporovány nástroji Společenství v oblasti vnější pomoci, zejména s tematickým programem týkajícím se azylu a migrace.
- (27) Toto rozhodnutí je navrženo tak, aby tvořilo součást celistvého rámce skládajícího se také z rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 573/2007/ES ze dne 23. května 2007 o zřízení Evropského uprchlického fondu na období 2008 až 2013 jako součásti obecného programu „Solidarita a řízení migračních toků“⁽¹⁾, rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 574/2007/ES ze dne 23. května 2007 o zřízení Fondu pro vnější hranice pro období 2007 až 2013 jako součásti obecného programu „Solidarita a řízení migračních toků“⁽²⁾ a rozhodnutí Rady 2007/.../ES ze dne ... o zřízení Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí na období 2007 až 2013 jako součásti obecného programu „Solidarita a řízení migračních toků“⁽³⁾, jehož cílem je řešit otázku spravedlivého sdílení odpovědnosti mezi členskými státy ohledně finanční zátěže vyplývající ze zavádění integrovaného řízení vnějších hranic Evropské unie a z provádění společné azylové a přistěhovalecké politiky vyvinuté podle hlavy IV části třetí Smlouvy.
- (28) Jedním z úkolů Evropské agentury pro řízení operativní spolupráce na vnějších hranicích členských států Evropské unie, zřízené nařízením (ES) č. 2007/2004⁽⁴⁾ (dále jen „agentura“), je poskytovat nezbytnou pomoc pro organizaci společných návratových operací prováděných členskými státy a určit osvědčené postupy v oblasti získávání cestovních dokladů a vyhošťování státních příslušníků třetích zemí nelegálně pobývajících na území členských států. Agentura by proto měla zajišťovat splnění podmínek pro účinné koordinované úsilí členských států v oblasti navrácení a zároveň ponechat provádění a organizování společných návratových operací na příslušných vnitrostátních orgánech. Agentura by proto měla mít možnost využít zdroje, které jsou k dispozici na základě akcí Společenství v rámci tohoto rozhodnutí.
- (29) Podpora poskytovaná fondem by byla účinněji a lépe zaměřena, pokud by spolufinancování způsobilých akcí vycházelo ze strategického víceletého programu, který vypracuje každý členský stát na základě dialogu s Komisí.
- (30) Na základě strategických pokynů přijatých Komisí by měl každý členský stát vypracovat víceletý programový dokument s přihlédnutím ke své konkrétní situaci a potřebám a stanovit v něm svou strategii vývoje, která by měla tvořit rámec pro přípravu provádění akcí, jejichž výčet má být uveden v ročních programech.

(1) Viz strana 1 v tomto čísle Úředního věstníku.

(2) Viz strana 22 v tomto čísle Úředního věstníku.

(3) Dosud nezveřejněné v Úředním věstníku.

(4) Úř. věst. L 349, 25.11.2004, s. 1.

- (31) V souvislosti se sdíleným řízením uvedeným v čl. 53 odst. 1 písm. b) nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství⁽¹⁾ (dále jen „finanční nařízení“), by měly být upřesněny podmínky umožňující Komisi vykonávat své úkoly při plnění souhrnného rozpočtu Evropské unie a vyjasněny povinnosti týkající se spolupráce členských států. Uplatňování těchto podmínek by Komisi umožnilo přesvědčit se, že členské státy využívají fond legálně a správně a v souladu se zásadou řádného finančního řízení ve smyslu článku 27 a čl. 48 odst. 2 finančního nařízení.
- (32) Komise by měla objektivní a průhlednou metodou vypracovat orientační rozpis dostupných prostředků na závazky.
- (33) Členské státy by měly přijmout náležitá opatření k zajištění správného fungování řídicího a kontrolního systému a kvality provádění. K tomuto účelu je třeba stanovit obecné zásady a nezbytné funkce, které musí všechny programy splňovat.
- (34) V souladu se zásadami subsidiarity a proporcionality by členské státy měly nést hlavní odpovědnost za působení fondu a kontrolu tohoto působení.
- (35) Pro zajištění účinného a správného provádění víceletých a ročních programů je nezbytné upřesnit povinnosti členských států, pokud jde o řídicí a kontrolní systémy, potvrzování výdajů a předcházení nesrovnalostem a porušením práva Společenství, jejich zjišťování a nápravu. Zejména u řízení a kontroly je nutné stanovit, jakými způsoby členské státy zajišťují, že příslušné systémy existují a uspokojivě fungují.
- (36) Měla by být podporována spolupráce mezi členskými státy a Komisí v oblasti finanční kontroly, aniž jsou dotčeny pravomoci Komise v této oblasti.
- (37) Účinnost a dopad akcí podporovaných fondem závisí rovněž na jejich hodnocení a šíření jejich výsledků. V této souvislosti by měly být výslovně upraveny povinnosti členských států a Komise, jakož i postupy zajišťující spolehlivost hodnocení a kvalitu souvisejících informací.
- (38) Akce by měly být hodnoceny s ohledem na svůj přezkum v polovině období a na hodnocení svých dopadů a postup hodnocení by měl být začleněn do systému monitorování projektů.
- (39) Komise by při zohlednění významu viditelnosti financování Společenstvím měla poskytnout obecné pokyny usnadňující, aby každý orgán, nevládní organizace, mezinárodní organizace nebo jakýkoli další subjekt přijímající grant z fondu poskytnutou podporu náležitě uznal, a vzít přitom v úvahu postupy pro ostatní nástroje se sdíleným řízením, jako jsou strukturální fondy.
- (40) Toto rozhodnutí stanoví pro celou dobu trvání programu finanční krytí, které představuje pro rozpočtový orgán při ročním rozpočtovém procesu hlavní referenční hodnotu ve smyslu bodu 37 interinstitucionální dohody ze dne 17. května 2006 mezi Evropským parlamentem, Radou a Komisí o rozpočtové kázní a řádném finančním řízení⁽²⁾.
- (41) Jelikož cíle tohoto rozhodnutí, totiž podpory návratu státních příslušníků třetích zemí nelegálně pobývajících v dané zemi v rámci společných norem a zásady uceleného řízení návratů, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a proto jej může být z důvodu rozsahu a účinků akce lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto rozhodnutí rámec toho, co je nezbytné k dosažení tohoto cíle.
- (42) Opatření nezbytná k provedení tohoto rozhodnutí by měla být přijata v souladu s rozhodnutím Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi⁽³⁾.
- (43) Jelikož opatření tohoto rozhodnutí týkající se přijetí strategických pokynů má obecný význam a jeho účelem je změnit jiné než podstatné prvky tohoto rozhodnutí, mimo jiné zrušením některých těchto prvků nebo doplněním tohoto rozhodnutí o nové jiné než podstatné prvky, mělo by být přijato regulativním postupem s kontrolou stanoveným v článku 5a rozhodnutí 1999/468/ES. Z důvodu účinnosti by měly být lhůty obvykle použitelné pro regulativní postup s kontrolou k přijetí strategických pokynů zkráceny.
- (44) V souladu s články 1 a 2 Protokolu o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o založení Evropského společenství, se Dánsko neúčastní přijímání tohoto rozhodnutí, a proto pro ně není závazné ani použitelné.
- (45) V souladu s článkem 3 Protokolu o postavení Spojeného království a Irska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii

⁽²⁾ Úř. věst. C 139, 14.6.2006, s. 1.

⁽³⁾ Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23. Rozhodnutí ve znění rozhodnutí 2006/512/ES (Úř. věst. L 200, 22.7.2006, s. 11).

⁽¹⁾ Úř. věst. L 248, 16.9.2002, s. 1. Nařízení ve znění nařízení (ES, Euratom) č. 1995/2006 (Úř. věst. L 390, 30.12.2006, s. 1).

a ke Smlouvě o založení Evropského společenství, oznámilo Irsko dopisem ze dne 6. září 2005 své přání účastnit se přijímání a používání tohoto rozhodnutí.

(46) V souladu s článkem 3 Protokolu o postavení Spojeného království a Irska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o založení Evropského společenství, oznámilo Spojené království dopisem ze dne 27. října 2005 své přání účastnit se přijímání a používání tohoto rozhodnutí.

(47) V souladu s čl. 67 odst. 2 druhou odrážkou Smlouvy se na základě rozhodnutí Rady 2004/927/ES ze dne 22. prosince 2004, podle něhož se na určité oblasti obsažené v hlavě IV třetí části Smlouvy o založení Evropského společenství použije postup podle článku 251 uvedené smlouvy⁽¹⁾, vztahuje postup uvedený v článku 251 Smlouvy na oblasti, které spadají pod čl. 62 odst. 1, odst. 2 písm. a) a odst. 3 a čl. 63 odst. 2 písm. b) a odst. 3 písm. b) Smlouvy,

PŘIJALY TOTO ROZHODNUTÍ:

KAPITOLA I

PŘEDMĚT, CÍLE A AKCE

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

Tímto rozhodnutím se zřizuje na období od 1. ledna 2008 do 31. prosince 2013 Evropský návratový fond, dále jen „fond“, který je součástí celistvého rámce zahrnujícího rovněž rozhodnutí č. 573/2007/ES, rozhodnutí č. 574/2007/ES a rozhodnutí 2007/.../ES, s cílem přispět k posílení prostoru svobody, bezpečnosti a práva a k uplatňování zásady solidarity mezi členskými státy.

Toto rozhodnutí stanoví cíle, k jejichž dosahování fond přispívá, jeho provádění, dostupné finanční zdroje a kritéria pro přidělování těchto dostupných finančních zdrojů.

Dále stanoví pravidla pro správu fondu, včetně finančních, a monitorovací a kontrolní mechanismy, které jsou založeny na sdílení odpovědnosti mezi Komisí a členskými státy.

Článek 2

Obecný cíl fondu

1. Obecným cílem fondu je podpora úsilí členských států o zlepšení všech aspektů řízení návratů pomocí využití koncepce uceleného řízení návratů a prostřednictvím společných akcí, které mají být prováděny členskými státy, nebo vnitrostátních akcí, které sledují cíle Společenství v rámci zásady solidarity, s ohledem na právní předpisy Společenství v této oblasti a při plném dodržování základních práv.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 396, 31.12.2004, s. 45.

2. Fond přispívá k financování technické pomoci z podnětu členských států nebo Komise.

Článek 3

Zvláštní cíle

1. Fond přispívá k dosahování těchto zvláštních cílů:
 - a) zavedení a zdokonalení organizace a provádění uceleného řízení návratů členskými státy;
 - b) posílení spolupráce mezi členskými státy v rámci uceleného řízení návratů a jeho provádění;
 - c) podpoře účinného a jednotného používání společných norem pro navrácení v souladu s rozvojem politik v této oblasti.
2. V rámci uceleného řízení návratů zejména příslušné orgány členských států vypracovávají a provádějí integrované návratové plány, které
 - a) jsou založeny na komplexním vyhodnocení situace v členském státě s ohledem na cílové skupiny nebo cílová konkrétní témata související s navrácením, jakož i otázky týkající se předpokládaných operací (jako například otázky související se získáním cestovních dokladů a s jinými praktickými překážkami bránícími návratu), případně s ohledem na počet projednávaných případů. Toto komplexní vyhodnocení se vypracuje ve spolupráci se všemi příslušnými orgány a partnery;
 - b) mají za cíl vytvořit rozsáhlou řadu opatření podporujících programy pro dobrovolný návrat státních příslušníků třetích zemí, zejména těch, kteří nesplňují nebo již nesplňují podmínky pro vstup na území daných států a pobyt na něm, a v případě potřeby provádějících operace nuceného návratu těchto osob při respektování jejich důstojnosti a při plném dodržování humanitárních zásad;
 - c) zahrnují plán nebo harmonogram a v případě potřeby stanoví rovněž mechanismus pravidelného hodnocení umožňující upravit tento plán a vyhodnotit praktické dopady jeho plnění a
 - d) zahrnují opatření k usnadnění spolupráce mezi příslušnými správními, donucovacími a justičními orgány, v případě potřeby na různých úrovních veřejné správy, pokud to členské státy považují za vhodné.
3. Integrované návratové plány se zaměřují zejména na účinné a udržitelné navrácení prostřednictvím akcí, jako je účinné

poskytování informací v době před odjezdem, zařízení cesty, přeprava v zemi návratu, a to jak pro dobrovolné, tak pro nucené návraty. Za účelem podpory dobrovolných návratů lze stanovit v co největší míře pobídky pro dobrovolně se vracějící osoby, například pomoc při návratu.

Tam, kde to členské státy považují za vhodné, mohou tyto pobídky zahrnovat poskytování podpory pro přijetí a znovuzačlenění.

Článek 4

Způsobilé akce v členských státech

1. Podporu z fondu mohou obdržet akce související s cílem uvedeným v čl. 3 odst. 1 písm. a), a zejména tyto:

- a) zavedení či zlepšení účinné, stabilní a trvajících operativní spolupráce orgánů členských států s konzulárními a imigračními úřady třetích zemí za účelem získání cestovních dokladů pro návrat státních příslušníků třetích zemí a zajištění rychlého a úspěšného vyhoštění;
- b) podporování způsobů a možností poskytování informací o navrácení co nejdříve během azylového a imigračního řízení a způsobů a možností individuální stimulace státních příslušníků třetích zemí k využití možnosti dobrovolného návratu;
- c) usnadňování dobrovolných návratů státních příslušníků třetích zemí, zejména prostřednictvím programů asistovaného dobrovolného návratu, s cílem zajistit účinnost a udržitelnost těchto návratů;
- d) rozvíjení forem spolupráce na úrovni celostátních, regionálních, místních, městských i jiných orgánů veřejné moci, umožňující úředníkům rychle získat informace o zkušenostech s navrácením a postupech uplatňovaných jinde a společně využívat zdroje tam, kde je to možné;
- e) zjednodušení a provádění nucených návratů státních příslušníků třetích zemí, kteří nesplňují nebo již nesplňují podmínky pro vstup a pobyt, s cílem zvýšit důvěryhodnost a celistvost přistěhovaleckých politik a zkrátit období zajištění osob čekajících na nucený návrat.

2. Podporu z fondu mohou obdržet akce související s cílem uvedeným v čl. 3 odst. 1 písm. b), a zejména tyto:

- a) spolupráce v oblasti získávání a poskytování informací o zemi původu, předchozího pobytu či průjezdu osob, které mohou být navráceny;
- b) spolupráce na rozvoji účinné, stabilní a trvajících operativní spolupráce orgánů členských států s konzulárními úřady a imigračními službami třetích zemí za účelem usnadnění

konzulární pomoci při získávání cestovních dokladů pro návrat státních příslušníků třetích zemí a zajištění rychlého a úspěšného vyhoštění;

- c) tvorba společných integrovaných návratových plánů a jejich provádění, včetně společných programů dobrovolných návratů pro konkrétní země či regiony původu, předchozího pobytu či průjezdu;
- d) studie zaměřené na současnou situaci a možnosti, jak rozšířit správní spolupráci mezi členskými státy v oblasti navrácení, jakož i studie zaměřené na úlohu, která by v této souvislosti měla příslušet mezinárodním a nevládním organizacím;
- e) výměna informací a osvědčených postupů, podpora a poradenství při řešení navrácení obzvláště zranitelných skupin;
- f) organizování seminářů pro pracovníky z praxe na téma osvědčené postupy se zaměřením na konkrétní třetí země nebo regiony;
- g) společná opatření umožňující přijímání zpětně přebíraných osob v zemích původu, předchozího pobytu či průjezdu;
- h) společná příprava akcí s cílem zajistit udržitelnost návratu osob do země původu či předchozího pobytu.

3. Podporu z fondu mohou obdržet akce související s cílem uvedeným v čl. 3 odst. 1 písm. c), a zejména tyto:

- a) zvyšování schopnosti příslušných orgánů přijímat co nejrychleji vysoce kvalitní rozhodnutí o navrácení;
- b) zvyšování schopnosti příslušných správních orgánů rychle uplatňovat nebo vykonávat rozhodnutí o vyhoštění při plném respektování lidské důstojnosti a v souladu s příslušnými evropskými bezpečnostními normami týkajícími se těchto operací;
- c) zvyšování schopnosti justičních orgánů rychleji rozhodovat o odvoláních proti rozhodnutím o navrácení;
- d) organizování seminářů a společného vzdělávání pro pracovníky příslušných správních, donucovacích a justičních orgánů na celostátní, regionální, místní, městské a jiné úrovni, a to na téma právních a praktických aspektů návratových operací;
- e) zvyšování schopnosti příslušných správních orgánů účinně provádět společná opatření v oblasti vzájemného uznávání a společných návratových operací, včetně doporučení, operativních standardů a osvědčených postupů stanovených agenturou v oblasti navrácení.

4. Akce uvedené v odstavcích 1, 2 a 3 musí podporovat zejména provádění příslušných právních předpisů Společenství v oblasti společné evropské přistěhovalecké a návratové politiky.

Článek 5

Způsobila opatření v členských státech

Podporované akce mohou zahrnovat tato opatření:

- 1) ve všech případech navrácení obecné informování státních příslušníků třetích zemí o navrácení, poskytování poradenství osobám o možnostech dobrovolného návratu, náklady na překlad, získání nezbytných cestovních dokladů, náklady na nezbytné zdravotní prohlídky před návratem, náklady na cestu a potraviny pro vracející se osoby a doprovod, včetně zdravotnického personálu a tlumočnicků, ubytování pro doprovod včetně zdravotnického personálu a tlumočnicků, náklady na dopravu v rámci členského státu a až do země návratu a spolupráce s orgány země původu, předchozího pobytu či průjezdu;
- 2) ve všech případech navrácení zvláštní pomoc zranitelným osobám, jako jsou nezletilé osoby, nezletilé osoby bez doprovodu, zdravotně postižení lidé, starší osoby, těhotné ženy, rodiče samoživitelé s nezletilými dětmi a osoby, které byly mučeny, znásilněny nebo vystaveny jiné závažné formě psychického, fyzického nebo sexuálního násilí;
- 3) dále v případě nuceného navrácení státních příslušníků třetích zemí, kteří nesplňují nebo již nesplňují podmínky pro vstup a pobyt, náklady na cestu, potraviny a dočasné ubytování vracejících se osob a jejich doprovodu ze zúčastněného členského státu v organizujícím členském státě před odjezdem v případě společných návratových operací;
- 4) dále v případě dobrovolného navrácení státních příslušníků třetích zemí, kteří nesplňují nebo již nesplňují podmínky pro vstup a pobyt, pomoc vracejícím se osobám při přípravě návratu, jakož i nezbytné výdaje před návratem;
- 5) dále, v případě dobrovolného navrácení státních příslušníků třetích zemí, kteří nejsou povinni opustit území členských států, a v dalších případech, kdy to členské státy považují za vhodné, omezený finanční příspěvek na počáteční výdaje po návratu, převoz osobních věcí vracející se osoby, odpovídající dočasné ubytování pro první dny po příjezdu do země návratu v přijímacím středisku či v případě nutnosti v hotelu, pomoc v oblasti odborné přípravy a při hledání zaměstnání a případně omezená podpora pro zahájení hospodářské činnosti;
- 6) vzdělávání a odbornou přípravu pracovníků příslušných správních, donucovacích a justičních orgánů, vysílání pracovníků těchto kategorií z jiných členských států za účelem zajištění účinného a jednotného provádění

společných norem pro navrácení a plnění povinností v rámci nástrojů mezinárodního práva dotýkajících se zacházení s vracejícími se osobami, posílení spolupráce, jakož i služebních cest, jejichž úkolem je vyhodnotit výsledky návratových politik ve třetích zemích;

- 7) v případě operativní spolupráce s konzulárními a imigračními úřady třetích zemí za účelem získání cestovních dokladů a zajištění rychlého vyhoštění náklady na cestu a ubytování v členských státech pro pracovníky orgánů příslušných pro identifikaci státních příslušníků třetích zemí a ověřování jejich cestovních dokladů;
- 8) v případě opatření ke znovuzачlenění státních příslušníků třetích zemí, kteří nejsou povinni opustit území členských států, peněžní pobídky a jiná krátkodobá opatření nezbytná k zahájení znovuzачlenění vracející se osoby prostřednictvím jejího osobního rozvoje, jako je odborná příprava, pomoc při hledání zaměstnání a ucházení se o ně, podpora pro zahájení hospodářské činnosti a pomoc a poradenství po návratu;
- 9) v případě opatření ke znovuzачlenění státních příslušníků třetích zemí, kteří nesplňují nebo již nesplňují podmínky pro vstup a pobyt, a považují-li to členské státy za vhodné, peněžní pobídky a jiná krátkodobá opatření nezbytná k zahájení znovuzачlenění vracející se osoby prostřednictvím jejího osobního rozvoje, jako je odborná příprava, pomoc při hledání zaměstnání a ucházení se o ně, podpora pro zahájení hospodářské činnosti a pomoc a poradenství po návratu, jakož i opatření umožňující členským státům nabídnout vracejícím se osobám po jejich příjezdu do třetích zemí přiměřené přijetí.

Článek 6

Akce Společenství

1. Z podnětu Komise může být až 7 % dostupných finančních zdrojů fondu použito na financování nadnárodních akcí či akcí v zájmu Společenství jako celku (dále jen „akce Společenství“) v oblasti návratové politiky a akcí zaměřených na cílové skupiny uvedené v článku 7.
2. Aby mohly obdržet financování, musí akce Společenství zejména
 - a) podporovat spolupráci Společenství při provádění práva Společenství a osvědčených postupů;
 - b) podporovat zřizování nadnárodních sítí spolupráce a pilotních projektů založených na nadnárodních partnerstvích mezi subjekty ze dvou nebo více členských států za účelem povzbuzení inovací, usnadnění výměny zkušeností a osvědčených postupů a zdokonalení návratové politiky;
 - c) podporovat nadnárodní informační kampaně;

- d) podporovat studie a šíření a výměnu informací o osvědčených postupech a o všech ostatních aspektech návratových politik, včetně o využití nejnovějších technologií, zejména s cílem podpořit více srovnávací výzkum související s dopadem minulých a současných návratových programů;
- e) podporovat pilotní projekty a studie zkoumající možnosti nových forem spolupráce Společenství a práva Společenství v této oblasti;
- f) podporovat vývoj společných statistických nástrojů, metod a ukazatelů v členských státech pro hodnocení vývoje návratové politiky, zejména za účelem šíření statistických údajů členěných podle dobrovolných a nucených návratů, a jejich používání členskými státy;
- g) podporovat vytvoření a pravidelnou aktualizaci společné příručky o osvědčených postupech v oblasti navrácení, včetně návratů s doprovodem, ve spolupráci s agenturou;
- h) poskytovat podporu členským státům v případě řádně odůvodněných mimořádných situací, které vyžadují naléhavý zásah.

3. Roční pracovní program, který stanoví priority pro akce Společenství, se přijímá postupem podle čl. 52 odst. 2.

Článek 7

Cílové skupiny

1. Pro účely tohoto rozhodnutí zahrnují cílové skupiny tyto kategorie:
- a) státní příslušníci třetích zemí, jejichž žádost o mezinárodní ochranu v členském státě dosud nebyla pravomocně zamítnuta a kteří se mohou rozhodnout využít možnosti dobrovolného návratu, pokud nezískali novou státní příslušnost a neopustili území tohoto členského státu;
- b) státní příslušníci třetích zemí, kteří požívají mezinárodní ochrany ve smyslu směrnice 2004/83/ES nebo dočasné ochrany ve smyslu směrnice 2001/55/ES v členském státě a kteří se rozhodnou využít možnosti dobrovolného návratu, pokud nezískali novou státní příslušnost a neopustili území tohoto členského státu;
- c) státní příslušníci třetích zemí, kteří nesplňují nebo již nesplňují podmínky pro vstup a pobyt v členském státě a kteří v souladu s povinností opustit území tohoto členského státu využijí dobrovolného návratu;

- d) státní příslušníci třetích zemí, kteří nesplňují nebo již nesplňují podmínky pro vstup a pobyt v členském státě.

2. Státním příslušníkem třetí země se rozumí osoba, která není občanem Unie ve smyslu čl. 17 odst. 1 Smlouvy.

KAPITOLA II

ZÁSADY POMOCI

Článek 8

Doplňkovost, soudržnost a soulad

1. Fond poskytuje pomoc, která doplňuje akce na celostátní, regionální a místní úrovni a začleňuje do nich priority Společenství.
2. Komise a členské státy zajišťují, aby byla pomoc z fondu a od členských států v souladu s činnostmi, politikami a prioritami Společenství. Tento soulad musí být uveden zejména ve víceletém programu podle článku 19.
3. Činnosti financované fondem musí být v souladu s ustanoveními Smlouvy a akty přijatými na jejich základě.

Článek 9

Programování

1. Cíle fondu jsou sledovány v rámci víceletého programového období od roku 2008 do roku 2013 s výhradou přezkumu v polovině období podle článku 22. Systém víceletého programování zahrnuje priority a postup řízení, rozhodování, auditu a certifikace.
2. Víceleté programy schválené Komisí se provádějí prostřednictvím ročních programů.

Článek 10

Subsidiární a proporcionální působení

1. Za provádění víceletých a ročních programů uvedených v člancích 19 a 21 odpovídají členské státy na vhodné územní úrovni v souladu se svými institucionálními systémy. Tuto odpovědnost vykonávají v souladu s tímto rozhodnutím.
2. Prostředky vynakládané Komisí a členskými státy v souvislosti s ustanoveními o auditu se liší podle výše příspěvku Společenství. Táž zásada se použije na ustanovení o hodnocení a na zprávy o víceletých a ročních programech.

Článek 11

Metody plnění rozpočtu

1. Rozpočet Společenství přidělený fondu je plněn v souladu s čl. 53 odst. 1 písm. b) finančního nařízení s výjimkou akcí Společenství uvedených v článku 6 tohoto rozhodnutí a technické pomoci uvedené v článku 16 tohoto rozhodnutí.
2. Komise vykonává svou odpovědnost v oblasti plnění souhrnného rozpočtu Evropské unie tím, že
 - a) postupy podle článku 32 prověřuje existenci a řádné fungování řídicích a kontrolních systémů v členských státech;
 - b) v případě selhání vnitrostátních řídicích a kontrolních systémů zadrží postupem podle článku 41 nebo pozastaví postupem podle článku 42 vyplácení celých částek nebo jejich části a použije veškeré další nutné finanční opravy postupy uvedené v článcích 45 a 46.

Článek 12

Partnerství

1. Každý členský stát v souladu s platnými vnitrostátními pravidly a zvyklostmi navazuje partnerství s orgány a subjekty, které se podílejí na provádění víceletého programu nebo které podle dotyčného členského státu mohou užitečně přispět k rozvoji tohoto programu.

Tyto orgány a subjekty mohou zahrnovat příslušné regionální, místní, městské nebo jiné orgány veřejné moci, mezinárodní organizace, zejména vysokého komisaře OSN pro uprchlíky, a subjekty zastupující občanskou společnost, jako jsou nevládní organizace nebo sociální partneři.

2. Partnerství probíhá plně v souladu s institucionální, zákonnou a finanční pravomocí každé skupiny partnerů.

KAPITOLA III

FINANČNÍ RÁMEC

Článek 13

Celkové finanční zdroje

1. Finanční krytí na provádění tohoto rozhodnutí od 1. ledna 2008 do 31. prosince 2013 se stanoví na 676 milionů EUR.
2. Roční rozpočtové prostředky fondu schvaluje rozpočtový orgán v mezích finančního rámce.
3. Komise vypracovává orientační roční rozpisy podle členských států v souladu s kritérii stanovenými v článku 14.

Článek 14

Roční rozdělení zdrojů na způsobilé akce v členských státech

1. Každý členský stát obdrží z ročního přidělu fondu pevnou částku 300 000 EUR.

Pro členské státy, které k Evropské unii přistoupily dne 1. května 2004, se tato částka v období 2008 až 2013 zvyšuje na 500 000 EUR ročně.

Pro členské státy, které k Evropské unii přistoupí v letech 2007 až 2013, se tato částka pro zbývající část období od roku 2008 do roku 2013 počínaje rokem následujícím po jejich přistoupení zvyšuje na 500 000 EUR ročně.

2. Zbývající dostupné roční finanční zdroje se rozdělují mezi členské státy takto:

- a) 50 % úměrně celkovému počtu státních příslušníků třetích zemí, kteří během posledních tří let nespĺňovali nebo již nespĺňovali podmínky pro vstup a pobyt na území členského státu a na které se vztahovalo rozhodnutí o navrácení podle vnitrostátního práva nebo práva Společenství, tj. správní nebo soudní rozhodnutí či akt uvádějící nebo prohlašující pobyt za nelegální a ukládající povinnost návratu;
- b) 50 % úměrně počtu státních příslušníků třetích zemí, kteří během posledních tří let skutečně opustili území členského státu v důsledku správního či soudního rozhodnutí o vyhoštění, ať již dobrovolně nebo nuceně.

3. Mezi státní příslušníky třetích zemí uvedené v odstavci 2 se nezahrnují

- a) státní příslušníci třetích zemí, kteří se nacházejí v průjezdné zóně členského státu a kterým byl odepřen vstup;
- b) státní příslušníci třetích zemí, které má členský stát navrátit do jiného členského státu, zejména podle nařízení Rady (ES) č. 343/2003 ze dne 18. února 2003, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států ⁽¹⁾.

4. Referenčními hodnotami jsou nejaktuálnější statistické údaje zveřejněné Komisí (Eurostatem) na základě údajů poskytnutých členskými státy v souladu s právem Společenství.

Pokud členské státy nesdělí Komisi (Eurostatu) dotyčné statistické údaje, poskytnou co nejdříve prozatímní údaje.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 50, 25.2.2003, s. 1.

Před přijetím těchto údajů za referenční hodnoty vyhodnotí Komise (Eurostat) kvalitu, srovnatelnost a úplnost těchto statistických informací v souladu s běžnými operačními postupy. Na žádost Komise (Eurostatu) jí členské státy k tomuto účelu poskytnou všechny nezbytné informace.

Článek 15

Struktura financování

1. Finanční příspěvky fondu se poskytují ve formě grantů.
2. Akce podporované fondem musí být spolufinancovány z veřejných nebo soukromých zdrojů, musí být neziskové povahy a nemějí být způsobilé pro financování z jiných zdrojů, na něž se vztahuje souhrnný rozpočet Evropské unie.
3. Rozpočtové prostředky fondu doplňují veřejné nebo rovnocenné výdaje přidělené členskými státy na opatření, na něž se vztahuje toto rozhodnutí.
4. Příspěvek Společenství na podporované projekty, pokud jde o akce prováděné v členských státech podle článku 3, nepřesáhne 50 % celkových nákladů na konkrétní akci.

Příspěvek Společenství se v případě projektů, které řeší konkrétní priority uvedené ve strategických pokynech zmíněných v článku 18, může zvýšit na 75 %.

V členských státech, na něž se vztahuje Fond soudržnosti, se příspěvek Společenství zvyšuje na 75 %.

5. V rámci provádění národních programů uvedených v kapitole IV vybírají členské státy projekty, které budou financovány, na základě těchto minimálních kritérií:

- a) situace a potřeb v členském státě;
- b) efektivnosti nákladů, mimo jiné s ohledem na počet osob, jichž se projekt týká;
- c) zkušeností, odborných znalostí, spolehlivosti a finančního příspěvku organizace žádající o financování a všech partnerských organizací;
- d) rozsahu, v němž projekt doplňuje jiné akce financované ze souhrnného rozpočtu Evropské unie nebo v rámci národních programů.

6. Finanční pomoc Společenství na akce podporované fondem se zpravidla poskytuje po dobu nejvýše tří let, s výhradou pravidelných zpráv o pokroku.

Článek 16

Technická pomoc z podnětu Komise

1. Z podnětu Komise nebo jejím jménem může fond financovat přípravná opatření, monitorovací opatření, opatření v oblasti správní a technické podpory a opatření v oblasti hodnocení, auditu a kontroly nezbytná pro provádění tohoto rozhodnutí, a to až do částky 500 000 EUR ročního přidělu fondu.
2. Tato opatření zahrnují
 - a) studie, hodnocení, odborné posudky a statistiky týkající se fungování fondu, včetně těch, které jsou obecné povahy;
 - b) informační opatření pro členské státy, konečné příjemce a širokou veřejnost, včetně informačních kampaní a společné databáze projektů financovaných z fondu;
 - c) instalaci, provoz a propojení počítačových systémů pro řízení, monitorování, kontrolu a hodnocení;
 - d) navržení společného rámce pro hodnocení a monitorování, jakož i systémů ukazatelů, které zohledňují i případné vnitrostátní ukazatele;
 - e) zdokonalování hodnotících metod a výměnu informací o postupech v této oblasti;
 - f) informační a vzdělávací opatření pro orgány určené členskými státy v souladu s článkem 25, která doplňují úsilí členských států poskytovat poradenství svým orgánům v souladu s čl. 31 odst. 2.

Článek 17

Technická pomoc z podnětu členských států

1. Z podnětu členského státu lze u každého ročního programu z fondu financovat přípravná opatření, opatření týkající se řízení, monitorování, hodnocení, informovanosti a kontroly a také opatření k posílení administrativní kapacity pro provádění fondu.
2. Částka vyhrazená na technickou pomoc v rámci každého ročního programu nesmí překročit
 - a) v období 2008 až 2010 7 % celkového ročního spolufinancování přiděleného danému členskému státu, plus 30 000 EUR; a
 - b) v období 2011 až 2013 4 % celkového ročního spolufinancování přiděleného danému členskému státu, plus 30 000 EUR.

KAPITOLA IV

Článek 19

PROGRAMOVÁNÍ

Příprava a schvalování národních víceletých programů

Článek 18

Přijetí strategických pokynů

1. Komise přijme strategické pokyny vytyčující rámec působení fondu s přihlédnutím k pokroku při vypracovávání a provádění právních předpisů Společenství v oblasti návratové politiky a opatření přijatých Společenstvím v oblasti nelegálního přistěhovalectví i k orientačnímu rozdělení finančních zdrojů fondu pro období víceletého programu.

2. U cílů fondu uvedených v čl. 3 odst. 1 písm. a) a b) prosazují strategické pokyny zejména priority Společenství zaměřené na podporu

- a) navrácení státních příslušníků třetích zemí, kteří nemají cestovní pas ani jiné doklady totožnosti;
- b) navrácení státních příslušníků třetích zemí, na které se nevztahují dohody Společenství o zpětném přebírání ani dvoustranné dohody členských států o zpětném přebírání, za účelem posilování mezinárodněprávní povinnosti států zpětně převzít své státní příslušníky;
- c) navrácení státních příslušníků třetích zemí a osob bez státní příslušnosti, kteří přišli z určité země či v ní pobývali a nejsou jejími státními příslušníky, do této země;
- d) navrácení osob, které nejsou povinny opustit území členských států, jako jsou žadatelé o azyl, jejichž žádost dosud nebyla zamítnuta, a osob, které požívají mezinárodní ochrany ve smyslu směrnice 2004/83/ES nebo dočasné ochrany ve smyslu směrnice 2001/55/ES;
- e) navrácení zvláště zranitelných skupin.

Pokud jde o cíl fondu uvedený v čl. 3 odst. 1 písm. c), prosazují strategické pokyny zejména priority Společenství zaměřené na podporu znalostí společných norem po celé Evropské unii a začlenění těchto norem do každodenního procesu řízení návratů probíhajících ve správních orgánech členských států.

3. Komise přijme strategické pokyny týkající se období víceletého programu do 31. července 2007.

4. Strategické pokyny se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 52 odst. 3. Po přijetí se připojí k tomuto rozhodnutí jako příloha.

1. Každý členský stát předloží na základě strategických pokynů uvedených v článku 18 návrh víceletého programu, který bude obsahovat tyto prvky:

- a) popis současné situace v tomto členském státě, pokud jde o zásadu uceleného řízení návratů, spolupráci s konzulárními orgány a imigračními službami třetích zemí, opatření a politiky v oblasti dobrovolného a nuceného navrácení, včetně dostupných údajů rozčleněných na dobrovolné a nucené návraty, přístup k opatřením na znovuzачlenění a udržitelnost návratů, rozvoj kapacity příslušných správních a justičních orgánů a spolupráci s jinými členskými státy ve výše uvedených oblastech;
- b) analýzu potřeb v dotyčném členském státě, pokud jde o spolupráci s konzulárními orgány a imigračními službami třetích zemí, opatření a politiky v oblasti dobrovolného a nuceného navrácení, přístup k opatřením na znovuzачlenění a udržitelnost návratů, rozvoj kapacity příslušných správních a justičních orgánů a spolupráci s jinými členskými státy ve výše uvedených oblastech a uvedení operativních cílů stanovených ke splnění těchto požadavků v průběhu období, na které se vztahuje daný víceletý program;
- c) předložení vhodné strategie pro dosažení těchto cílů, priority přikládání jejich dosažení a popis akcí plánovaných pro provádění těchto priorit;
- d) údaj o tom, zda je tato strategie slučitelná s jinými regionálními a celostátními nástroji a nástroji Společenství;
- e) informace o prioritách a jejich konkrétních cílech. Tyto cíle se určí pomocí omezeného počtu ukazatelů pro zohlednění zásady proporcionality. Ukazatele musí umožňovat měření pokroku ve vztahu k výchozí situaci a účinnosti cílů při provádění priorit;
- f) popis přístupu zvoleného pro provádění zásady partnerství stanovené v článku 12;
- g) návrh finančního plánu, který pro každou prioritu a pro každý roční program stanoví navrhovaný finanční příspěvek fondu a celkovou částku veřejného nebo soukromého spolufinancování;
- h) ustanovení, která zajistí zveřejnění víceletého programu.

2. Členské státy předloží svůj návrh víceletého programu Komisi do čtyř měsíců poté, co Komise předloží strategické pokyny pro dané období.

3. Za účelem schválení návrhu víceletého programu Komise posoudí

- a) soulad návrhu víceletého programu s cíli fondu a strategickými pokyny uvedenými v článku 18;
- b) význam zamýšlených akcí uvedených v návrhu víceletého programu vzhledem k navržené strategii;
- c) soulad řídicích a kontrolních systémů zavedených členským státem k zajištění působení fondu s tímto rozhodnutím;
- d) soulad návrhu víceletého programu s právem Společenství, zejména s těmi předpisy, jejichž záměrem je zabezpečit volný pohyb osob, ve spojení s přímo souvisejícími doprovodnými opatřeními týkajícími se ochrany vnějších hranic, azylu a přistěhovalců.

4. Pokud se Komise domnívá, že návrh víceletého programu není v souladu se strategickými pokyny nebo s ustanoveními tohoto rozhodnutí týkajícími se řídicích a kontrolních systémů nebo s právem Společenství, vyzve dotyčný členský stát, aby poskytl veškeré nezbytné dodatečné informace a případně aby návrh víceletého programu odpovídajícím způsobem přepracoval.

5. Komise schválí postupem podle čl. 52 odst. 2 každý víceletý program do tří měsíců po jeho formálním předložení.

Článek 20

Přepracování víceletých programů

1. Z podnětu dotyčného členského státu nebo Komise se víceletý program přezkoumá a v případě potřeby pro zbytek programového období přepracuje tak, aby byly lépe nebo jiným způsobem zohledněny priority Společenství. Víceleté programy mohou být přezkoumány s ohledem na hodnocení nebo v případě potíží s prováděním.

2. Komise přijme rozhodnutí o přepracování víceletého programu co nejdříve po formálním podání žádosti dotyčným členským státem. Přepracování víceletého programu se provádí postupem podle čl. 52 odst. 2.

Článek 21

Roční programy

1. Víceleté programy schválené Komisí se provádějí prostřednictvím ročních pracovních programů.

2. Do 1. července každého roku poskytne Komise členským státům odhad částek, které jim budou na následující rok přiděleny z celkových rozpočtových prostředků přidělených v ročním rozpočtovém procesu, vypočtených podle článku 14.

3. Do 1. listopadu každého roku předloží členské státy Komisi návrh ročního programu na následující rok, který je vypracován v souladu s víceletým programem a který obsahuje tyto informace:

- a) obecná pravidla pro výběr projektů, které mají být financovány v rámci ročního programu;
- b) popis akcí, které mají být podporovány v rámci ročního programu;
- c) navrhované finanční rozdělení příspěvku fondu mezi jednotlivé akce programu a uvedení částky požadované k pokrytí technické pomoci podle článku 17 pro účely provádění ročního programu.

4. Odchylně od odstavce 3 předloží členské státy Komisi návrh ročního programu na rok 2008 do 1. března 2008.

5. Při posuzování návrhu ročního programu členského státu přihlíží Komise ke konečné částce rozpočtových prostředků přidělených fondu v rozpočtovém procesu.

Do jednoho měsíce od formálního předložení návrhu ročního programu uvědomí Komise dotyčný členský stát, zda jej může schválit. Není-li návrh ročního programu v souladu s víceletým programem, vyzve Komise tento členský stát, aby poskytl všechny nezbytné informace a případně aby návrh ročního programu odpovídajícím způsobem přepracoval.

Komise přijme rozhodnutí o financování, kterým se schvaluje roční program, do 1. března daného roku. V rozhodnutí uvede částku přidělenou dotyčnému členskému státu a období, po které je výdaj způsobilý.

6. Aby se zohlednily řádně odůvodněné mimořádné situace, které nebyly předvídané v době schvalování ročního programu a které vyžadují naléhavý zásah, může členský stát přehodnotit až 10 % finančního rozdělení finančních příspěvků z fondu mezi jednotlivé akce uvedené v ročním programu nebo přidělit až 10 % tohoto rozdělení na jiné akce v souladu s tímto rozhodnutím. Tento členský stát uvědomí Komisi o přepracovaném ročním programu.

Článek 22

Přezkum víceletého programu v polovině období

1. Komise přezkoumá strategické pokyny a případně do 31. března 2010 přijme přepracované strategické pokyny na období 2011 až 2013.

2. Pokud budou přepracované strategické pokyny přijaty, přezkoumá každý členský stát svůj víceletý program a případně jej přepracuje.

3. Pravidla stanovená v článku 19 pro přípravu a schvalování národních víceletých programů se obdobně použijí i na přípravu a schvalování přepracovaných víceletých programů.

4. Přepracované strategické pokyny se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 52 odst. 3.

KAPITOLA V

ŘÍDICÍ A KONTROLNÍ SYSTÉMY

Článek 23

Provádění

Komise odpovídá za provádění tohoto rozhodnutí a přijímá k tomuto účelu nezbytná prováděcí pravidla.

Článek 24

Obecné zásady řídicích a kontrolních systémů

Řídicí a kontrolní systémy víceletých programů zavedené členskými státy zajišťují

- a) vymezení funkcí subjektů zapojených do řízení a kontroly a rozdělení funkcí uvnitř každého subjektu;
- b) dodržování zásady oddělení funkcí uvnitř těchto subjektů a mezi nimi;
- c) přiměřené zdroje pro každý subjekt, aby mohl vykonávat funkce, které mu byly přiděleny, po celé období provádění akcí spolufinancovaných fondem;
- d) postupy pro zajištění správnosti a řádnosti výdajů vykazovaných v rámci ročních programů;
- e) spolehlivé účetní a monitorovací systémy a systémy finančního výkaznictví v elektronické podobě;
- f) systém podávání zpráv a monitorování, pokud odpovědný subjekt pověří výkonem úkolů jiný subjekt;
- g) příručky obsahující postupy pro plnění uvedených funkcí;
- h) opatření pro audit fungování systému;
- i) systémy a postupy pro zabezpečení náležité pomůcky pro audit se zaměřením na finanční toky;
- j) postupy podávání zpráv a monitorování pro nesrovnalosti a zpětné získávání neoprávněně vyplacených částek.

Článek 25

Určení orgánů

1. Pro provádění svého víceletého programu a ročních programů určí členský stát

- a) odpovědný orgán: funkční orgán dotyčného členského státu, vnitrostátní orgán veřejné moci či veřejný subjekt určený dotyčným členským státem nebo subjekt podléhající soukromému právu členského státu a pověřený veřejnou službou, který odpovídá za řízení víceletého programu a ročních programů podporovaných fondem a který zajišťuje veškerou komunikaci s Komisí;
- b) certifikační orgán: vnitrostátní orgán veřejné moci nebo veřejný subjekt nebo fyzickou osobu zastupující tento orgán nebo subjekt, které členský stát pověří certifikací prohlášení o výdajích před jejich předložením Komisi;
- c) auditní orgán: vnitrostátní orgán veřejné moci nebo veřejný subjekt funkčně nezávislý na odpovědném orgánu a certifikačním orgánu, určený členským státem a odpovědný za ověřování účinného fungování řídicího a kontrolního systému;
- d) případně pověřený orgán.

2. Členský stát stanoví pravidla upravující jeho vztahy s orgány uvedenými v odstavci 1 a jejich vztahy s Komisí.

3. S výhradou čl. 24 písm. b) mohou být některé nebo všechny orgány uvedené v odstavci 1 tohoto článku součástí téhož subjektu.

4. Prováděcí pravidla k článkům 26 až 30 přijímá Komise postupem podle čl. 52 odst. 2.

Článek 26

Odpovědný orgán

1. Odpovědný orgán musí splňovat tyto minimální podmínky:

- a) mít právní subjektivitu, kromě případů, kdy je funkčním orgánem členského státu;
- b) mít infrastrukturu potřebnou pro snadnou komunikaci se širokým okruhem uživatelů, s odpovědnými subjekty v ostatních členských státech a s Komisí;
- c) působit ve správním rámci, který umožňuje řádné plnění jeho úkolů a zabraňuje jakémukoli střetu zájmů;
- d) být schopen uplatňovat pravidla Společenství týkající se řízení fondu;

e) mít finanční a řídicí kapacity úměrné objemu finančních prostředků Společenství, k jejichž správě bude vyzván;

f) mít k dispozici zaměstnance s odpovídající odbornou kvalifikací pro administrativní práci v mezinárodním prostředí.

2. Členský stát poskytuje odpovědnému orgánu přiměřené finanční prostředky, aby mohl pokračovat v řádném plnění svých úkolů po celé období 2008 až 2013.

3. Komise může pomáhat členským státům při odborném vzdělávání zaměstnanců, zejména pokud jde o správné uplatňování kapitol V až IX.

Článek 27

Úkoly odpovědného orgánu

1. Odpovědný orgán odpovídá za řízení a provádění víceletého programu v souladu se zásadou řádného finančního řízení.

Odpovědný orgán zejména

- a) konzultuje s partnery v souladu s článkem 12;
- b) předkládá Komisi návrhy na víceleté a roční programy uvedené v člancích 19 a 21;
- c) případně pořádá a vyhlašuje nabídková řízení a výzvy k podávání návrhů;
- d) pořádá výběr projektů ke spolufinancování akcí v rámci fondu v souladu s kritérii stanovenými v čl. 15 odst. 5;
- e) přijímá platby od Komise a vyplácí je konečným příjemcům;
- f) zajišťuje soulad a doplňkovost mezi spolufinancováním z fondu a z jiných příslušných finančních nástrojů členských států a Společenství;
- g) monitoruje dodávání či poskytování spolufinancovaných produktů a služeb a kontroluje skutečné vynaložení vykázaných výdajů na akce a jejich soulad s pravidly Společenství a vnitrostátními pravidly;
- h) zajišťuje existenci systému elektronického zaznamenávání a ukládání účetních záznamů pro každou akci v rámci ročních programů a shromažďování údajů o provádění akcí nezbytných pro finanční řízení, monitorování, kontrolu a hodnocení;
- i) zajišťuje, aby koneční příjemci a jiné subjekty zapojené do provádění akcí spolufinancovaných fondem vedli buď

oddělený účetní systém, nebo odpovídající účetní kód pro všechny operace související s akcí, aniž tím jsou dotčena vnitrostátní účetní pravidla;

j) zajišťuje, aby hodnocení fondu podle článku 49 probíhala ve lhůtách stanovených v čl. 50 odst. 2 a aby splňovala normy kvality dohodnuté mezi Komisí a členským státem;

k) zavádí postupy pro zajištění toho, aby byly všechny doklady týkající se výdajů a auditů požadované pro zajištění náležitě pomůcky pro audit se zaměřením na finanční toky uchovávány v souladu s požadavky článku 43;

l) zajišťuje, aby auditní orgán obdržel pro účely provádění auditu podle čl. 30 odst. 1 veškeré potřebné informace o používaných řídicích postupech a o projektech spolufinancovaných fondem;

m) zajišťuje, aby certifikační orgán obdržel pro účely certifikace veškeré potřebné informace o postupech a ověřeních prováděných v souvislosti s výdaji;

n) vypracovává a předkládá Komisi zprávy o pokroku a závěrečné zprávy o provádění ročních programů, prohlášení o výdajích certifikovaná certifikačním orgánem a žádosti o platby nebo případně prohlášení o splatné úhradě;

o) poskytuje informace a poradenské služby a šíří výsledky podporovaných akcí;

p) spolupracuje s Komisí a odpovědnými orgány v ostatních členských státech;

q) ověřuje provádění pokynů uvedených v čl. 33 odst. 6 konečnými příjemci.

2. Řídicí činnosti odpovědného orgánu mohou být, pokud jde o projekty prováděné v členských státech, financovány podle ustanovení článku 16 o technické pomoci.

Článek 28

Přenesení úkolů odpovědným orgánem

1. Jsou-li všechny nebo některé úkoly odpovědného orgánu přeneseny na pověřený orgán, vymezí odpovědný orgán rozsah přenesených úkolů a stanoví podrobné postupy pro provádění přenesených úkolů, které jsou v souladu s podmínkami stanovenými v článku 26.

2. V rámci těchto postupů jsou odpovědnému orgánu poskytovány pravidelné informace o účinném plnění přenesených úkolů a popis použitých prostředků.

Článek 29

Certifikační orgán

1. Certifikační orgán

a) osvědčuje, že

- i) prohlášení o výdajích je přesné, vychází ze spolehlivých účetních systémů a je založeno na ověřitelných podkladech,
- ii) vykázané výdaje jsou v souladu s platnými pravidly Společenství a vnitrostátními pravidly a byly vynaloženy na akce vybrané podle kritérií platných pro daný program, která jsou v souladu s pravidly Společenství a vnitrostátními pravidly;

b) zajišťuje, aby pro účely certifikace obdržel od odpovědného orgánu náležitě informace o postupech a ověřeních prováděných v souvislosti s výdaji uvedenými v prohlášeních o výdajích;

c) pro účely certifikace zohledňuje výsledky všech auditů provedených auditním orgánem nebo z jeho pověření;

d) vede v elektronické podobě účetní záznamy o výdajích vykázaných Komisi;

e) ověřuje zpětné získávání všech finančních prostředků Společenství, které se v důsledku zjištěných nesrovnalostí považují za neoprávněně vyplacené, případně i s úroky;

f) vede záznamy o částkách, které mají být získány zpět, a o zpět získaných částkách v rámci souhrnného rozpočtu Evropské unie, pokud možno formou odpočtu z příštího prohlášení o výdajích.

2. Činnosti certifikačního orgánu týkající se projektů prováděných v členských státech mohou být financovány podle ustanovení článku 17 o technické pomoci, za předpokladu respektování výsadních pravomocí auditního orgánu podle článku 25.

Článek 30

Auditní orgán

1. Auditní orgán

a) zajišťuje provádění auditů za účelem ověření účinného fungování řídicího a kontrolního systému;

b) zajišťuje provádění auditů akcí na základě vhodného vzorku pro ověření vykázaných výdajů; vzorek musí představovat

alespoň 10 % celkových způsobilých výdajů na každý roční program;

c) předkládá Komisi do šesti měsíců po schválení víceletého programu auditní strategii zahrnující subjekty, které budou provádět audity podle písmen a) a b), zajišťující provedení auditů u hlavních příjemců spolufinancování z fondu a rovnoměrné rozložení auditů na celé programové období.

2. Pokud je určený auditní orgán podle tohoto rozhodnutí též určeným auditním orgánem podle rozhodnutí č. 573/2007/ES, rozhodnutí č. 574/2007/ES a rozhodnutí 2007/.../ES nebo pokud se pro dva nebo více těchto fondů použijí společné systémy, může být předložena jednotná kombinovaná auditní strategie podle odst. 1 písm. c).

3. Auditní orgán vypracovává pro každý roční program návrh zprávy, jehož součástí je

a) výroční auditní zpráva obsahující výsledky auditů ročního programu prováděných v souladu s auditní strategií a uvádějící všechny nedostatky odhalené v řídicích a kontrolních systémech programu;

b) stanovisko, vypracované na základě kontrol a auditů provedených z pověření auditního orgánu, k tomu, zda fungování řídicího a kontrolního systému poskytuje přiměřenou záruku, že prohlášení o výdajích předložená Komisi jsou správná a že uskutečněné operace jsou legální a správné;

c) prohlášení, v němž vyhodnotí platnost žádosti o platbu nebo prohlášení o splatné úhradě konečného zůstatku a legalitu a správnost dotčených výdajů.

4. Auditní orgán zajišťuje, aby byly při auditní činnosti zohledňovány mezinárodně uznávané auditorské standardy.

5. Audit projektů prováděných v členských státech může být financován podle ustanovení článku 17 o technické pomoci, za předpokladu respektování pravomocí tohoto auditního orgánu podle článku 24.

KAPITOLA VI

POVINNOSTI A KONTROLY

Článek 31

Povinnosti členských států

1. Členské státy odpovídají za zajištění řádného finančního řízení víceletých a ročních programů a za legalitu a správnost uskutečněných operací.

2. Členské státy zajišťují, aby odpovědné orgány a všechny pověřené orgány, certifikační orgány, auditní orgány a veškeré další dotčené subjekty obdržely náležité pokyny k zavádění řídicích a kontrolních systémů podle článků 24 až 30, čímž se zajistí účinné a správné využití finančních prostředků poskytnutých Společenstvím.

3. Členské státy předcházejí nesrovnalostem, odhalují je a napravují. Oznamují tyto nesrovnalosti Komisi a informují ji o vývoji správních a soudních řízení.

Nelze-li částky neoprávněně vyplacené konečnému příjemci získat zpět, odpovídá za uhrazení nevymožených částek zpět do souhrnného rozpočtu Evropské unie dotčený členský stát, pokud se prokáže, že ztráta byla způsobena jeho pochybením nebo nedbalostí.

4. Za finanční kontrolu akcí odpovídají v první řadě členské státy, jež také zajišťují, aby byly řídicí a kontrolní systémy a audity prováděny způsobem, který zaručuje řádné a účinné využití finančních prostředků Společenství. Členské státy poskytují Komisi popis těchto systémů.

5. Prováděcí pravidla k odstavcům 1 až 4 se přijímají postupem podle čl. 52 odst. 2.

Článek 32

Řídicí a kontrolní systémy

1. Předtím, než Komise postupem podle čl. 52 odst. 2 schválí víceletý program, zajistí členské státy zavedení řídicích a kontrolních systémů podle článků 24 až 30. Odpovídají za zajištění účinného fungování těchto systémů po celé programové období.

2. Společně se svým návrhem víceletého programu předloží členské státy Komisi popis organizace a postupů odpovědných orgánů, pověřených orgánů a certifikačních orgánů, jakož i systémů interního auditu používaných v těchto orgánech a subjektech, auditního orgánu a veškerých dalších subjektů provádějících audit z jeho pověření.

3. Komise přezkoumá uplatňování tohoto ustanovení v souvislosti s přípravou zprávy za období 2008 až 2010 uvedené v čl. 50 odst. 3.

Článek 33

Povinnosti Komise

1. Komise se postupem podle článku 31 přesvědčí o tom, zda členské státy zavedly řídicí a kontrolní systémy, které jsou

v souladu s články 24 až 30, a na základě výročních auditních zpráv a svých vlastních auditů o tom, zda tyto systémy během programového období účinně fungují.

2. Aniž jsou dotčeny audity prováděné členskými státy, mohou úředníci nebo pověřeni zástupci Komise za účelem ověření účinného fungování řídicích a kontrolních systémů provádět kontroly na místě, které mohou zahrnovat audity akcí obsažených v ročních programech, musí je však oznámit nejméně tři pracovní dny předem. Těchto auditů se mohou účastnit úředníci dotyčného členského státu nebo jím pověřeni zástupci.

3. Komise může požadovat, aby členský stát provedl kontroly na místě za účelem ověření správného fungování systémů nebo správnosti jedné nebo více operací. Těchto kontrol se mohou účastnit úředníci nebo pověřeni zástupci Komise.

4. Komise ve spolupráci s členskými státy zajišťuje náležité poskytování informací o akcích podporovaných fondem, jejich propagaci a následné činnosti.

5. Komise ve spolupráci s členskými státy zajišťuje soulad a doplňkovost akcí s jinými souvisejícími politikami, nástroji a iniciativami Společenství.

6. Komise stanoví pokyny zajišťující viditelnost financování poskytovaného podle tohoto rozhodnutí.

Článek 34

Spolupráce s auditními orgány členských států

1. Komise spolupracuje s auditními orgány za účelem koordinace jejich plánů a metod auditu a neprodleně si s nimi vyměňuje výsledky auditů řídicích a kontrolních systémů s cílem co nejlépe využít kontrolních prostředků a zabránit neodůvodněnému zdvojení činností.

Komise podá své připomínky k auditní strategii předložené podle článku 30 do tří měsíců od jejího obdržení.

2. Při stanovení své auditní strategie určí Komise roční programy, které na základě svých stávajících znalostí řídicích a kontrolních systémů považuje za uspokojivé.

U těchto programů může Komise dospět k závěru, že se může spolehnout především na důkazy z auditu poskytnuté členskými státy a že své vlastní kontroly na místě bude provádět, pouze pokud existují důkazy o možných nedostacích v systémech.

KAPITOLA VII

FINANČNÍ ŘÍZENÍ

Článek 35

Způsobilost – prohlášení o výdajích

1. Všechna prohlášení o výdajích uvádějí výši výdajů vynaložených konečnými příjemci při provádění akcí a odpovídající příspěvek z veřejných nebo soukromých prostředků.

2. Výdaje musí odpovídat platbám, které koneční příjemci provedli. Musí být doloženy přijatými fakturami nebo účetními doklady, které mají rovnocennou průkaznost.

3. Výdaje lze považovat za způsobilé pro podporu z fondu, pouze pokud byly skutečně zaplacený nejdříve 1. ledna roku uvedeného v rozhodnutí o financování podle čl. 21 odst. 5 třetího pododstavce, kterým se schvaluje roční program. Spolu-financované akce nesmějí být dokončeny před počátečním dnem způsobilosti.

4. Pravidla pro způsobilost výdajů v rámci provádění akcí spolufinancovaných fondem v členských státech podle článku 3 se přijímají postupem podle čl. 52 odst. 2.

Článek 36

Úplnost platby konečným příjemcům

Členské státy se přesvědčí, že odpovědný orgán zajišťuje, aby koneční příjemci obdrželi celkovou částku příspěvku z veřejných prostředků co nejrychleji. Žádné částky se neodečítají ani nezadržují a nejsou vymáhány žádné další zvláštní či jiné poplatky s rovnocenným účinkem, které by snížily tyto částky pro konečné příjemce, pokud koneční příjemci splní všechny požadavky na způsobilost akcí a výdajů.

Článek 37

Používání eura

1. Částky uváděné v návrzích víceletých a ročních programů členských států podle článků 19 a 21, v certifikovaných prohlášeních o výdajích a v žádostech o platby podle čl. 27 odst. 1 písm. n) a výdaje uváděné ve zprávě o pokroku při provádění ročního programu podle čl. 39 odst. 4 a v závěrečné zprávě o provádění ročního programu podle článku 51 se vyjadřují v eurech.

2. Rozhodnutí Komise o financování podle čl. 21 odst. 5 třetího pododstavce, kterými se schvalují roční programy členských států, jakož i závazky Komise a platby Komise se vyjadřují a provádějí v eurech.

3. Členské státy, které ke dni podání žádosti o platbu nepřijaly euro jako svou měnu, přepočítají na eura výši výdajů uskutečněných v národní měně. Tato částka se přepočítává na eura s použitím měsíčního účetního směnného kurzu Komise platného v měsíci, v němž výdaj zaúčtuje odpovědný orgán

daného programu. Tento kurz Komise elektronicky zveřejňuje každý měsíc.

4. Jestliže se euro stane měnou členského státu, použije se postup pro přepočet uvedený v odstavci 3 nadále na veškeré výdaje zaúčtované certifikačním orgánem přede dnem vstupu pevného přepočítacího koeficientu mezi národní měnou a eurem v platnost.

Článek 38

Závazky

Rozpočtové závazky Společenství se přijímají každoročně na základě rozhodnutí Komise o financování podle čl. 21 odst. 5 třetího pododstavce, kterým se schvaluje roční program.

Článek 39

Platby – předběžné platby

1. Platby příspěvků z fondu provádí Komise v souladu s rozpočtovými závazky.

2. Platby se provádějí v podobě předběžných plateb a platby zůstatku. Vyplácejí se odpovědnému orgánu určenému členským státem.

3. První předběžná platba ve výši 50 % částky přidělené v rozhodnutí Komise o financování, kterým se schvaluje roční program, je členskému státu vyplacena do šedesáti dnů od přijetí uvedeného rozhodnutí.

4. Druhá předběžná platba se uskuteční nejpozději tři měsíce poté, co Komise schválí, a to do dvou měsíců od formálního podání žádosti členského státu o platbu, zprávu o pokroku při provádění ročního programu a certifikované prohlášení o výdajích sestavené podle čl. 29 odst. 1 písm. a) a článku 35 týkající se alespoň 60 % částky první platby.

Výše druhé předběžné platby provedené Komisí nepřesáhne 50 % celkové částky přidělené na základě rozhodnutí o financování, kterým se schvaluje roční program, a v případě, že členský stát přidělí na vnitrostátní úrovni na závazky částku nižší, než je částka uvedená v rozhodnutí o financování, kterým se schvaluje roční program, nepřesáhne zůstatek finančních prostředků Společenství skutečně přidělených členským státem na závazky pro vybrané projekty v rámci ročního programu po odečtení první předběžné platby.

5. Veškeré úroky z předběžných plateb se přidělují na daný roční program, pokládají se za zdroj daného členského státu v podobě příspěvku z veřejných zdrojů tohoto členského státu a vykazují se Komisi při předložení prohlášení o výdajích v souvislosti se závěrečnou zprávou o provádění dotyčného ročního programu.

6. Částky vyplacené jako předběžné platby se zúčtují při uzavření ročního programu.

Článek 40

Platba zůstatku

1. Komise vyplatí zůstatek, pokud do devíti měsíců od termínu způsobilosti pro výdaje stanoveného v rozhodnutí o financování, kterým se schvaluje roční program, obdrží tyto doklady:

- a) certifikované prohlášení o výdajích náležitě vyhotovené podle čl. 29 odst. 1 písm. a) a článku 35 a žádost o platbu zůstatku nebo prohlášení o splatné úhradě;
- b) závěrečnou zprávu o provádění ročního programu podle článku 51;
- c) výroční auditní zprávu, stanovisko a prohlášení podle čl. 30 odst. 3.

Platba zůstatku podléhá schválení závěrečné zprávy o provádění ročního programu a prohlášení, v němž se vyhodnotí platnost žádosti o platbu zůstatku.

2. Neposkytne-li odpovědný orgán požadované doklady uvedené v odstavci 1 ve stanovené lhůtě a v přijatelném formátu, zruší Komise všechny části rozpočtového závazku daného ročního programu, které nebyly využity pro předběžné platby.

3. Postup automatického zrušení vymezený v odstavci 2 se pro částky dotyčných projektů pozastaví, pokud v okamžiku předložení dokladů uvedených v odstavci 1 probíhá v členském státě soudní řízení nebo správní řízení o opravném prostředku s odkladným účinkem. Členský stát uvede v předložené závěrečné zprávě podrobné informace o těchto projektech a každých šest měsíců zasílá zprávy o pokroku dosaženém u těchto projektů. Do tří měsíců po ukončení soudního řízení nebo správního řízení o opravném prostředku předloží členský stát doklady o dotčených projektech požadované v odstavci 1.

4. Devítiměsíční lhůta uvedená v odstavci 1 se staví, přijme-li Komise rozhodnutí o pozastavení plateb spolufinancování pro daný roční program v souladu s článkem 42. Tato lhůta začíná opět běžet ode dne, kdy je rozhodnutí Komise podle čl. 40 odst. 3 oznámeno dotyčnému členskému státu.

5. Aniž je dotčen článek 41, uvědomí Komise do šesti měsíců od obdržení dokladů uvedených v odstavci 1 tohoto článku členský stát o částce výdajů, která se uznává k tíži fondu, a o všech finančních opravách, které vyplývají z rozdílu mezi vykázanými a uznanými výdaji. Členský stát má tři měsíce na předložení svých připomínek.

6. Do tří měsíců od obdržení připomínek členského státu rozhodne Komise o částce výdajů uznané k tíži fondu a získá zpět zůstatek vyplývající z rozdílu mezi konečnými uznanými

výdaji a částkami, které již byly tomuto členskému státu vyplaceny.

7. V závislosti na dostupných finančních prostředcích Komise vyplatí zůstatek do šedesáti dnů ode dne, kdy obdrží doklady uvedené v odstavci 1. Zůstatek rozpočtového závazku se zrušuje do šesti měsíců po platbě.

Článek 41

Zadržení plateb

1. Pověřená schvalující osoba ve smyslu finančního nařízení zadrží platbu na dobu nejvýše šesti měsíců, pokud

- a) zpráva auditorského subjektu členského státu nebo Společenství obsahuje důkazy o možných významných nedostacích ve fungování řídicích a kontrolních systémů;
- b) pověřená schvalující osoba musí provést dodatečná ověření poté, co obdrží informaci, která ji upozorní na skutečnost, že určitý výdaj v certifikovaném prohlášení o výdajích je spojen se závažnou nesrovnalostí, která nebyla napravena.

2. Členský stát a odpovědný orgán jsou neprodleně uvědomeny o důvodech zadržení platby. Platba se zadrží, dokud členský stát nepřijme nezbytná opatření.

Článek 42

Pozastavení plateb

1. Komise může pozastavit veškeré předběžné platby a platby zůstatku nebo jejich část, pokud

- a) v řídicím a kontrolním systému programu existují závažné nedostatky, které ovlivňují spolehlivost postupu certifikace plateb a ke kterým nebyla přijata nápravná opatření; nebo
- b) určitý výdaj v certifikovaném prohlášení o výdajích je spojen se závažnou nesrovnalostí, která nebyla napravena; nebo
- c) členský stát nesplnil své povinnosti podle článků 31 a 32.

2. Komise může rozhodnout o pozastavení předběžných plateb a plateb zůstatku poté, co dá členskému státu možnost předložit do tří měsíců připomínky.

3. Komise ukončí pozastavení předběžných plateb a plateb zůstatku, pokud dospěje k názoru, že členský stát přijal nezbytná opatření, která umožňují pozastavení zrušit.

4. Pokud členský stát nezbytná opatření nepřijme, může Komise rozhodnout o zrušení celého příspěvku Společenství na roční program nebo jeho části v souladu s článkem 46.

Článek 43

Uchovávání dokladů

Aniž jsou dotčena pravidla upravující státní podporu podle článku 87 Smlouvy, zajišťuje odpovědný orgán, aby byly veškeré podklady k výdajům a auditům týkajícím se dotyčných programů uchovávány k dispozici Komisi a Účetnímu dvoru po dobu pěti let po uzavření programů podle čl. 40 odst. 1.

Běh této lhůty se staví buď v případě soudního řízení, nebo na řádně odůvodněnou žádost Komise.

Doklady se uchovávají v podobě originálů nebo jejich ověřených kopií na běžně přijímaných nosičích dat.

KAPITOLA VIII

FINANČNÍ OPRAVY

Článek 44

Finanční opravy prováděné členskými státy

1. Za vyšetřování nesrovnalostí odpovídají v prvé řadě členské státy, které jednájí na základě důkazů o jakékoli významné změně ovlivňující povahu nebo podmínky provádění nebo kontroly programů a provádějí vyžadované finanční opravy.

2. Členské státy provádějí finanční opravy vyžadované v souvislosti s jednotlivými nebo systémovými nesrovnalostmi zjištěnými u akcí nebo ročních programů.

Opravy prováděné členskými státy spočívají ve zrušení a případně zpětného získání celého příspěvku Společenství nebo jeho části. V případě, že částka není vrácena ve lhůtě stanovené dotčeným členským státem, se přičítá úrok z prodlení ve výši stanovené v čl. 47 odst. 2. Členské státy berou v úvahu povahu a závažnost nesrovnalostí a finanční ztrátu, která fondu vznikla.

3. V případě systémových nesrovnalostí rozšíří dotčený členský stát svá šetření na všechny operace, které by mohly být dotčeny.

4. Členské státy zahrnou do závěrečné zprávy o provádění ročního programu uvedené v článku 51 seznam řízení o zrušení plateb zahájených ve prospěch daného ročního programu.

Článek 45

Účetní audit a finanční opravy prováděné Komisí

1. Aniž jsou dotčeny pravomoci Účetního dvora a kontroly prováděné členskými státy v souladu s vnitrostátními právními a správními předpisy, mohou úředníci nebo pověřeni zástupci Komise provádět kontroly na místě, včetně namátkových kontrol

týkajících se akcí financovaných fondem a řídicích a kontrolních systémů, musí je však oznámit nejméně tři pracovní dny předem. Komise uvědomí dotyčný členský stát s cílem získat veškerou nezbytnou pomoc. Těchto kontrol se mohou účastnit úředníci dotyčného členského státu nebo jím pověřeni zástupci.

Komise může požádat dotyčný členský stát, aby za účelem ověření správnosti jedné nebo více operací provedl kontrolu na místě. Těchto kontrol se mohou účastnit úředníci nebo pověřeni zástupci Komise.

2. Dospěje-li Komise po dokončení nezbytných ověření k závěru, že členský stát neplní své povinnosti podle článku 31, pozastaví předběžné platby nebo platbu zůstatku podle článku 42.

Článek 46

Kritéria pro opravy

1. Komise může provést finanční opravy zrušením celého příspěvku Společenství na roční program nebo jeho části, jestliže po provedení nezbytných šetření dojde k závěru, že

- a) v řídicím a kontrolním systému programu se vyskytují závažné nedostatky, které ohrožují příspěvek Společenství již vyplacený na program;
- b) výdaje obsažené v certifikovaném prohlášení o výdajích nejsou správné a nebyly členským státem opraveny před zahájením opravného řízení podle tohoto odstavce;
- c) členský stát nedodržel před zahájením opravného řízení podle tohoto odstavce své povinnosti podle článku 31.

Komise rozhodne po zvážení všech připomínek ze strany členského státu.

2. Komise při svých finančních opravách vychází z jednotlivých zjištěných případů nesrovnalostí, přičemž přihlíží k systémové povaze nesrovnalostí, aby určila, zda použít paušální opravu nebo opravu extrapolací. Jestliže se nesrovnalost vztahuje k prohlášení o výdajích, k němuž předtím auditní orgán poskytl přiměřenou záruku podle čl. 30 odst. 3 písm. b), předpokládá se, že se jedná o systémový problém vedoucí k použití paušální opravy nebo opravy extrapolací, pokud členský stát do tří měsíců neprokáže opak.

3. Komise při rozhodování o výši opravy zohledňuje závažnost nesrovnalosti a rozsah a finanční následky nedostatků zjištěných u daného ročního programu.

4. Jestliže Komise zakládá své stanovisko na skutečnostech zjištěných jinými auditory než auditory svých vlastních útvarů, vypracuje po posouzení opatření přijatých dotyčným členským státem podle článku 32, zpráv o oznámených nesrovnalostech a případných odpovědích členského státu vlastní závěry o finančních důsledcích.

Článek 47

Vrácení platby

1. Každá částka, která má být vrácena do souhrnného rozpočtu Evropské unie, se uhrazuje přede dnem splatnosti uvedeným v příkazu k úhradě vydaném v souladu s článkem 72 finančního nařízení. Tímto dnem splatnosti je poslední den druhého měsíce následujícího po vydání příkazu.

2. Každé prodlení při navrácení částky má za následek vznik nároku na úrok z prodlení ode dne splatnosti až do dne uskutečnění platby. Sazba tohoto úroku z prodlení se rovná sazbě používané Evropskou centrální bankou při jejích hlavních refinančních operacích, která byla zveřejněna v řadě C *Úředního věstníku Evropské unie* a je platná k prvnímu kalendářnímu dni měsíce, do kterého spadá den splatnosti, zvýšené o tři a půl procentního bodu.

Článek 48

Povinnosti členských států

Finanční opravou Komise není dotčena povinnost členského státu získávat zpět vyplacené částky podle článku 44.

KAPITOLA IX

MONITOROVÁNÍ, HODNOCENÍ A ZPRÁVY

Článek 49

Monitorování a hodnocení

1. Komise ve spolupráci s členskými státy fond pravidelně monitoruje.

2. Komise v partnerství s členskými státy fond hodnotí v souvislosti s přípravou zpráv podle čl. 50 odst. 3, aby posoudila vhodnost, účinnost a dopad akcí s ohledem na obecný cíl uvedený v článku 2.

3. Komise také posuzuje doplňkovost akcí prováděných v rámci fondu s akcemi prováděnými v rámci dalších politik, nástrojů a iniciativ Společenství v dané oblasti.

Článek 50

Povinnost podávat zprávy

1. V každém členském státě přijme odpovědný orgán opatření nezbytná pro zajištění monitorování a hodnocení projektů.

Dohody a smlouvy, které tento orgán uzavírá s organizacemi odpovědnými za provádění akcí, proto obsahují ustanovení o povinnosti předkládat pravidelné a podrobné zprávy o pokroku při provádění těchto akcí a o plnění vytyčených cílů, které jsou pak základem pro zprávy o pokroku při provádění ročního programu a závěrečné zprávy o provádění ročního programu.

2. Členské státy předloží Komisi

- a) do 30. června 2010 hodnotící zprávu o provádění akcí spolufinancovaných fondem;
- b) do 30. června 2012 za období 2008 až 2010 a do 30. června 2015 za období 2011 až 2013 hodnotící zprávu o výsledcích a dopadu akcí spolufinancovaných fondem.

3. Komise předloží Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů

- a) do 30. června 2010 zprávu o uplatňování kritérií stanovených v článku 15 pro roční rozdělení finančních zdrojů mezi členské státy, případně společně s návrhy na změny;
- b) do 31. prosince 2010 průběžnou zprávu o dosažených výsledcích a o kvalitativních a kvantitativních aspektech provádění fondu společně s návrhem na další rozvoj fondu;
- c) do 31. prosince 2012 následnou hodnotící zprávu za období 2008 až 2010 a do 31. prosince 2015 následnou hodnotící zprávu za období 2011 až 2013.

Článek 51

Závěrečná zpráva o provádění ročního programu

1. Pro poskytnutí jasného přehledu o provádění programu obsahuje závěrečná zpráva o provádění ročního programu tyto informace:

- a) finanční a operativní provádění ročního programu;
- b) pokrok, kterého bylo dosaženo při provádění víceletého programu a jeho priorit ve vztahu k jeho konkrétním, ověřitelným cílům, a dají-li se kvantifikovat, kvantitativně vyjádřeným ukazatelům;
- c) opatření, která odpovědný orgán přijal pro zajištění kvality a účinnosti provádění, zejména
 - i) monitorovací a hodnotící opatření, včetně opatření pro shromažďování údajů,

- ii) shrnutí všech závažných obtíží, které se vyskytly při provádění operačního programu, a veškerých přijatých souvisejících opatření,
- iii) využití technické pomoci;
- d) opatření přijatá za účelem poskytování informací o ročních a víceletých programech a zajištění jejich propagace.

2. Zpráva se považuje za přijatelnou, pokud obsahuje všechny informace uvedené v odstavci 1. Komise přijme rozhodnutí o obsahu zprávy předložené odpovědným orgánem do dvou měsíců od obdržení všech informací uvedených v odstavci 1; toto obdržení členskému státu potvrdí. Pokud se Komise ve stanovené lhůtě nevyjádří, považuje se zpráva za přijatou.

KAPITOLA X

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 52

Výbor

1. Komisi je nápomocen společný Výbor pro solidaritu a řízení migračních toků, zřízený rozhodnutím č. 574/2007/ES.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se články 4 a 7 rozhodnutí 1999/468/ES s ohledem na článek 8 zmíněného rozhodnutí.
3. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se čl. 5a odst. 1 až 4 a odst. 5 písm. b) a článek 7 rozhodnutí 1999/468/ES s ohledem na článek 8 zmíněného rozhodnutí.

Lhůty stanovené v článku 5a odst. 3 písm. c) a odst. 4 písm. b) a e) rozhodnutí 1999/468/ES jsou šest týdnů.

Článek 53

Přezkum

Evropský parlament a Rada přezkoumají toto rozhodnutí na základě návrhu Komise do 30. června 2013.

Článek 54

Vstup v platnost a použitelnost

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 1. ledna 2008, s výjimkou článků 14, 18, 19, 21, 22, 25, čl. 31 odst. 2 a 5, článku 32, čl. 35 odst. 4 a článku 52, které se použijí ode dne 7. června 2007.

Článek 55

Určení

Toto rozhodnutí je určeno členskými státy v souladu se Smlouvou o založení Evropského společenství.

V Bruselu dne 23. května 2007.

Za Evropský parlament

předseda

H.-G. PÖTTERING

Za Radu

předseda

G. GLOSER